

## สารบบ

เรื่อง การสนอร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าซื้อเสนอภูมาย พ.ศ. ....  
 (ประธานผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมกันเข้าซื้อเสนอ ตามมาตรา ๑๖๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย)

ด้วย นายภูมิ บุคลิล๊บ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๐,๗๔๐ คน ได้ร่วมกันเข้าซื้อเสนอร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าซื้อเสนอภูมาย พ.ศ. .... พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และเป็นที่กิจกรรมสุ่ปาระสำคัญต่อประธานรัฐสภา เมื่อวันพุธที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๓ ประธานรัฐสภาได้ดำเนินการดังนี้

๑. วิจัยว่าเป็นร่างพระราชบัญญัติที่มีหลักการเกี่ยวกับเรื่องที่บัญญัติในหมวด ๕ แนวโน้มนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๒. ทราบหมายความโดยตั้งของเอกสารที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมกันเข้าซื้อเสนอ ปรากฏว่าผู้เข้าซื้อเสนอภูมายที่มีสิทธิเลือกตั้งและเอกสารหลักฐานครบถ้วน จำนวน ๑๐,๘๘๐ คน

๓. แต่งตั้งเลขาริการสภาผู้แทนราษฎร และผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดเป็นผู้รับคำร้องคัดค้านรายชื่อผู้เข้าซื้อเสนอร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าซื้อเสนอภูมาย พ.ศ. ....

๔. ส่งบัญชีรายชื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด ปลัดกระทรวงมหาดไทย และผู้อำนวยการเขตในกรุงเทพมหานคร เพื่อจัดให้มีการปิดประกาศรายชื่อผู้เข้าซื้อเสนอภูมายเฉพาะในเขตท้องที่ที่ผู้เข้าซื้อเสนอภูมายผู้นั้นมีชื่อยังคงเป็นปัจจุบัน เพื่อให้ผู้ที่มีชื่อเป็นผู้เข้าซื้อเสนอภูมายโดยที่ตนไม่ได้ร่วมเข้าซื้อเสนอภูมายด้วย ใช้สิทธิยื่นคำร้องคัดค้าน ปรากฏว่ามีผู้ใช้สิทธิยื่นคำร้องคัดค้าน จำนวน ๑๗๙ คน ดังนั้นจึงมีรายชื่อผู้เข้าซื้อเสนอภูมายถูกต้อง จำนวนทั้งสิ้น ๑๐,๗๔๐ คน ซึ่งเป็นไปตามบทบัญญัติของภูมายแล้ว

จากนั้น ประธานสภาผู้แทนราษฎรได้วินิจฉัยหลักการของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ว่าไม่เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับด้วยการเงิน

ดังนี้ จึงถือว่าประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๐,๗๔๐ คน ได้เข้าซื้อเสนอร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าซื้อเสนอภูมาย พ.ศ. .... ถูกต้องตามมาตรา ๑๖๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าซื้อเสนอภูมาย พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังนี้

(นายพิพูร พุฒิพิริยา)

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร

๗ มีนาคม ๒๕๕๕



ชุดโครงการพัฒนาภาคบูรณาการที่ส่งเสริมในการดำเนินงานตามภารกิจที่เข้มแข็งกับสุขภาวะ



รายงานฉบับที่ ๑๗๘  
วันที่ ๒๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๙  
ที่ ๑๗๘/๑.๙.๓๙ ๙๐๓๖  
ตัวอย่างการเข้าร่วมของประชาชน

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาสุขภาวะ	
ผู้อธิบาย	นายวิวัฒน์ ใจดี
ผู้รับ	นางสาวอรุณรัตน์ ใจดี
วันที่	๒๕ มกราคม ๒๕๓๙
เวลา	๙.๐๐ น.

### ๑๙ มุกดาหาร ๒๕๓๙

รายงานเข้าร่วมของประชาชน

วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๓๙

จำนวน ๑๗๘/๑.๙.๓๙ ๙๐๓๖ ๒๕.๐๑.๒๕๓๙ ๙.๐๐ น.

เรื่อง เสนอร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าร่วมเสนอคุณภาพ พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานรัฐสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย อ. ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าร่วมเสนอคุณภาพ พ.ศ. .... ฉบับประชาชน

๒. รายชื่อประชาชนจำนวน ๑๓,๓๒๐ รายชื่อ

๓. รายชื่อตัวแทนประชาชนเพื่อเข้าร่วมเป็นกรรมการ

ที่ปรึกษา

วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๓๙ ๙.๐๐ น.

โดยที่ในทบทวนด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๑๖๑ ได้กำหนดรับรองสิทธิให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่านึ่งห้ามีคน มีสิทธิเข้าร่วมของต่อจากประธานรัฐสภาเพื่อให้รัฐสภาพิจารณาเรื่องพระราชบัญญัติตามที่กำหนดในหมวด ๓ ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพของคนไทย และหมวด ๕ ว่าด้วยแนวทางนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ อันเป็นห้องทางในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองโดยประชาชนโดยตรง นั้น

เครือข่ายภาคประชาชนได้ร่วมกันศึกษาวิจัยถึงกระบวนการการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยประชาชน โดยตรวจสอบพบว่า พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าร่วมเสนอคุณภาพ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งเป็นกฎหมายที่กำหนดรายละเอียด กระบวนการและขั้นตอนในการเข้าร่วมเสนอคุณภาพโดยประชาชน ซึ่งออกตามความในมาตรา ๑๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๔๐ นี้ มีเนื้อหาสำคัญที่ขัดแย้งกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๑๖๑ ลักษณะเด่นๆ ในการกำหนดให้มีขั้นตอนที่ซุ่มยากและซับซ้อน อันก่อให้เกิดภาระในการทราบรวมรายชื่อเสนอร่างกฎหมายของภาคประชาชน ประกอบกับกฎหมายฉบับดังกล่าวบังคับต่อไปยังส่วนราชการและหน่วยงานที่ดำเนินการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนด แผนนโยบายและวางแผนเศรษฐกิจและสังคมทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการตัดสินใจ การวางแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งการจัดทำบริการสาธารณะ ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการใช้จ่ายเบี้ยรักษาดับชั่วคราว ตลอดจนส่งเสริมให้ประชาชนมีความเข้มแข็งในการการเมืองและสนับสนุนการดำเนินการของกลุ่ม

ประชาชนที่ร่วมตัวกันในกลุ่มเครือข่ายทุกกรุ๊ปแบบให้สามารถแสดงความคิดเห็นและเสนอความต้องการของชุมชนในพื้นที่

ดังนี้ เครือข่ายภาคประชาชน จึงขอหมายให้ท้าพเจ้าเข้ามาร่วมดำเนินการภายใต้ชุดโครงการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายสาธารณะด้านสิทธิที่เขื่อมโยงกับสุขภาวะ ภายใต้การดูแลของ มูลนิธิสถาบันสุขแห่งชาติ (มสช.) สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสร้างสรรค์มหภาค (สสส.) เพื่อศึกษาปัญหา และความต้องการของภาคประชาชนต่อพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าซื้อเสนอภูมายield สำหรับว่าด้วยการเข้าซื้อเสนอภูมายield พ.ศ. .... ของภาคประชาชน และทดลองดำเนินการระหว่างวาระราบรื่นประจำปี ๑๐,๐๐๐ รายชื่อเพื่อเสนอร่างกฎหมาย

จากเหตุผลความสำคัญของพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าซื้อเสนอภูมายield ดังนี้ ข้าพเจ้าและ เครือข่ายภาคประชาชนจึงขอสนับสนุนแนวโน้มนโยบายของรัฐในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยขอ ผ่านมาร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าซื้อเสนอภูมายield พ.ศ. .... ของภาคประชาชน พร้อมรายชื่อภาคประชาชน จำนวน ๑๓,๒๒๐ รายชื่อที่ให้การสนับสนุน เพื่อเสนอต่อประธานรัฐสภาตามกระบวนการที่กำหนดไว้ใน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๖๓

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาและต่อข้อบังคับคุณภาพ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

Sir  
(นาย ปันพูนุช)  
NNN (นาย พูนุช)  
(นางสาว พูนุช)

ดร. ภูมิ มูลศิริ (ด.ภูมิ)  
ตัวแทนเครือข่ายภาคประชาชน (นายนนท์ พันพูนุช)

(นาย พันพูนุช)

(นายพันพูนุช)

ผู้ประสานงาน  
ชุดโครงการพัฒนาการมีส่วนร่วมฯ มูลนิธิสถาบันสุขแห่งชาติ  
นายศิริชัย ชัยสุวรรณ โทร. ๐๘๑ ๖๔๔ ๐๐๖๑ , siraaa@gmail.com  
นายชวัชชัย ทันธุษา โทร. ๐๙ ๕๗๑ ๕๘๕๕ ๕๗๕๕ , thawatchai@thainh.org

## บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าซื้อเสนอภูมาย

พ.ศ. ...

### หลักการ

ปรับปรุงภูมายว่าด้วยการเข้าซื้อเสนอภูมาย

### เหตุผล

โดยที่มาตรา ๑๖๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่าหนึ่งในคนมีสิทธิเข้าซื้อร้องขอต่อประธานรัฐสภาเพื่อให้รัฐสภาพิจารณาภูมายตามที่กำหนด ในหมวด ๓ และหมวด ๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและมาตรา ๒๙๑ ให้สิทธิแก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่าหนึ่งในคนมีสิทธิเสนอญัตติแก่ประธานรัฐธรรมนูญ ห้าปี มาตรา ๑๖๓ และมาตรา ๒๙๑ ของ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติให้หลักเกณฑ์และวิธีการเข้าซื้อรวมทั้งการตรวจสอบเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง

พระราชบัญญัติ

ว่าด้วยการเข้าซื้อเสนอภูมาย

พ.ศ. ....

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการเข้าซื้อเสนอภูมาย

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าซื้อเสนอภูมาย พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าซื้อเสนอภูมาย พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง” หมายความว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

“ค่ากลางจังหวัด” หมายความรวมถึง ค่าสาขาวิชาการครุุ่งเทพมหานคร

“ที่ว่าการอำเภอ” หมายความรวมถึง สำนักงานเขตและที่ว่าการกึ่งอำเภอ

“สำนักงานเทศบาล” หมายความรวมถึง ศาลากลางการเมืองพัทยา  
มาตรา ๕ ให้ประธานรัฐสภาอ่านตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๖ บุคคลผู้มีสิทธิเข้าซื้อร้องขอต่อประธานรัฐสภาเพื่อให้รัฐสภาพิจารณา  
กฎหมายตามมาตรา ๑๖๓ และเสนอญัตติข้อแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๙๑ ของรัฐธรรมนูญ  
แห่งราชอาณาจักรไทยจะต้องเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยใน  
วันที่เข้าซื้อเสนอกฎหมายหรือเสนอญัตติข้อแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๗ วิธีการเข้าซื้อเสนอกฎหมายหรือเสนอญัตติข้อแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญตาม  
พระราชบัญญัตินี้อาจกระทำโดยผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมกันเข้าซื้อเสนอกฎหมายกันเอง หรืออาจร้องขอให้  
คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้ดำเนินการจัดให้มีการเข้าซื้อเสนอกฎหมายก็ได้

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดร่วมลงชื่อโดยอุตสาหะต้องตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว ให้ถือว่าการ  
เข้าซื้อนั้นมีผลสมบูรณ์และจะถอนการเข้าซื้อในภายหลังไม่ได้

หมวด ๒  
การเข้าซื้อเสนอกฎหมาย

ส่วนที่ ๑  
การเข้าซื้อโดยผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

มาตรา ๘ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมกันเข้าซื้อเสนอกฎหมายกันเองครบจำนวนหนึ่ง  
หมื่นคนมีสิทธิยื่นเรื่องเสนอต่อประธานรัฐสภาโดยต้องมีเอกสารประกอบดังนี้

- (๑) ร่างพระราชบัญญัติที่จะเสนอให้รัฐสภาพิจารณา และ
- (๒) แบบแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับซื้อ ที่อยู่ ลายมือชื่อของผู้เข้าซื้อเสนอกฎหมาย  
และผู้แทนการเสนอกฎหมายตามที่ประธานรัฐสภากำหนด พร้อมทั้งเลขประจำตัวประชาชนของทุกคน

**มาตรา ๙ เมื่อประธานรัฐสภาได้รับเรื่องการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ให้ประธานรัฐสภาจัดให้มีการตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารตามมาตรา ๘ ให้เสร็จล้วนภายในสามสิบวัน**

ถ้าประธานรัฐสภาเห็นว่าถูกต้อง ให้ประธานรัฐสภาจัดให้มีการปิดประกาศรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายไว้ ณ ศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ สำนักงานเทศบาล ที่ทำการองค์กรบริหารส่วนตำบล ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน และเขตชุมชนหนาแน่น ทั้งนี้ เฉพาะในเขตท้องที่ที่ผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายผู้นั้นมีชื่อยื่นทะเบียนบ้านโดยมีระยะเวลาสามสิบวันโดยนับระยะเวลาต่อจากวาระคนั้น

ในกรณีที่ผู้ใดมีชื่อเป็นผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายตามประกาศในวรรคสองโดยมิได้มีเจตนาร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมายด้วย ให้ผู้นั้นมีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านต่อประธานรัฐสภาหรืออนุคติคลที่ประธานรัฐสภาแต่งตั้ง เพื่อให้คณะกรรมการอุทธรณ์ออกจากบัญชีรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันถัดวันไปได้ประกาศตามวรรคสอง

เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตัดค้านตามวรรคสามแล้ว ให้ถือว่ารายชื่อของผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายที่ไม่มีการคัดค้านเป็นรายชื่อที่ถูกต้อง และถ้ามีจำนวนครบที่นี่หนึ่นคนให้ประธานรัฐสภาพรับหนังสือที่มีการแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการการเลือกตั้ง แต่ถ้ามีจำนวนไม่ครบหนึ่งหนึ่นคน ให้ประธานรัฐสภาพแจ้งให้ผู้แทนการเสนอกฎหมายทราบเพื่อดำเนินการจัดให้มีการเข้าชื่อเสนอกฎหมายเพิ่มเติมให้ครบหนึ่งหนึ่นคนภายในหกสิบวันนับตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งจากประธานรัฐสภา ถ้าพ้นกำหนดระยะเวลาตั้งกล่าวมิได้เสนอการเข้าชื่อเพิ่มเติมจนครบหนึ่นคนให้ประธานรัฐสภาพสั่งจำหน่ายเรื่อง แต่ทั้งนี้ไม่ตัดสิทธิในการยื่นเรื่องใหม่

## ส่วนที่ ๒

### การเข้าชื่อโดยการจัดการของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

**มาตรา ๑๐ ในกรณีผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีจำนวนตั้งแต่หนึ่งร้อยคนขึ้นไปประสังค์จะขอให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้ดำเนินการจัดให้มีการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ให้ยื่นคำขอต่อประธานกรรมการการเลือกตั้งพร้อมทั้งร่างพระราชบัญญัติที่จะเสนอให้รัฐสภาพรับทราบ**

**มาตรา ๑๑ เมื่อประธานกรรมการการเลือกตั้งได้รับคำขอตามมาตรา ๑๐ ให้ดำเนินการจัดส่งร่างพระราชบัญญัติและเอกสารที่เกี่ยวข้องไปให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดหรือผู้ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งในแต่ละจังหวัดโดยหมาย เพื่อดำเนินการประกาศให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละจังหวัดทราบว่ามีการเสนอกฎหมายในเรื่องใด และให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ประสังค์จะร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมายไปลงชื่อตามระยะเวลาและสถานที่ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด ทั้งนี้การกำหนดระยะเวลาเข้าชื่อต้องไม่น้อยกว่าสามสิบวันแต่ไม่เกินหกสิบวันนับจากวันประกาศ**

มาตรา ๑๒ เมื่อครบกำหนดระยะเวลาการเข้าชื่อเสนอภูมาย ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดหรือผู้ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายรวบรวมเอกสารที่มีการเข้าชื่อเสนอภูมาย ส่งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เข้าชื่อเสนอภูมายทั้งหมดเพื่อนำส่งให้ประธานรัฐสภาภายในสามสิบวันนับจากวันครบกำหนดตามมาตรา ๑๑

มาตรา ๑๓ เมื่อประธานกรรมการการเลือกตั้งจัดส่งร่างพระราชบัญญัติและเอกสารที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เข้าชื่อเสนอภูมายไปยังประธานรัฐสภา ถ้าประธานรัฐสภาพเห็นว่าถูกต้องและมีผู้เข้าชื่อเสนอภูมายครบหนึ่งหมื่นคน ให้ประธานรัฐสภาพดำเนินการให้รัฐสภาพพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ต่อไป

หากการเข้าชื่อเสนอภูมายโดยประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีจำนวนไม่ครบหนึ่งหมื่นคน ให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งรายงานให้ประธานรัฐสภาพทราบ เพื่อให้ประธานรัฐสภาพสั่งจ้างหน่วยเรื่องแต่ทั้งนี้ไม่ตัดสิทธิในการขึ้นเรื่องใหม่

#### หมวด ๓

#### การจัดทำร่างพระราชบัญญัติ

##### ส่วนที่ ๑

##### การจัดทำร่างพระราชบัญญัติและการเข้าร่วมเป็นกรรมการ

มาตรา ๑๔ ภูมายที่เสนอโดยประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเสนอให้รัฐสภาพพิจารณาต้องจัดทำในรูปแบบร่างพระราชบัญญัติ ซึ่งต้องมีรายละเอียดดังนี้

- (๑) หลักการแห่งพระราชบัญญัติ
- (๒) เหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ
- (๓) บันทึกสรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

มาตรา ๑๕ การเสนอร่างพระราชบัญญัติโดยประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเพื่อให้รัฐสภาพพิจารณา ต้องให้ผู้แทนของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้แจ้งหลักการของร่างพระราชบัญญัติ โดยคณะกรรมการมาอธิการวิสามัญเพื่อพิจารณา\_r่างพระราชบัญญัติจะต้องประกอบด้วย

ผู้แทนของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการมาอธิการห้องหมอด

## ส่วนที่ ๒

### องค์กรที่สนับสนุนในการร่างพระราชบัญญัติ

มาตรา ๑๖ ใน การร่างพระราชบัญญัติที่เสนอตามพระราชบัญญัตินี้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีสิทธิขอให้สำนักเลขานุการรัฐสภาหรือคณะกรรมการประกาศไว้ในปักษ์หน้าที่สนับสนุนการดำเนินการยกร่างกฎหมายของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งก็ได้ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามระเบียบของคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย

มาตรา ๑๗ ใน การร่างพระราชบัญญัติที่เสนอตามพระราชบัญญัตินี้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีสิทธิได้รับการสนับสนุนด้านงานประมาณจากกองทุนสภาพัฒนาการเมืองภาคพลเมือง ทั้งนี้ให้เป็นไปตามระเบียบของสภาพัฒนาการเมืองภาคพลเมือง

## หมวด ๔

### การเสนอญัตติข้อแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๑๘ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมกันเข้าชื่อเสนอญัตติข้อแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญครบจำนวนห้าหมื่นคนมีสิทธิขึ้นเรื่องเสนอต่อประธานวัสดุสภาก

การเข้าชื่อเสนอญัตติข้อแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญให้นำความในหมวด ๒ การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ส่วนที่ ๑ การเข้าชื่อโดยผู้มีสิทธิเลือกตั้ง หรือส่วนที่ ๒ การเข้าชื่อโดยการจัดการของคณะกรรมการการเลือกตั้งมาบังคับใช้โดยอนุโน้ม

มาตรา ๑๙ ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากรุณาธิรัชช์ทรงเป็นประมุข หรือเปลี่ยนแปลงรูปของรัฐจะเสนอต่อ

มาตรา ๒๐ เมื่อประธานวัสดุสภากได้รับเรื่องการเข้าชื่อเสนอญัตติข้อแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ หากพิจารณาแล้วว่าร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขรัฐธรรมนูญเพิ่มเติมและจำนวนผู้เข้าชื่อเสนอญัตติข้อแก้ไขเพิ่มเติมถูกต้องครบถ้วน ให้ประธานวัสดุสภากดำเนินการให้รัฐสภาพิจารณา,r่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมนี้ต่อไป

## หมวด ๕

### บทกำหนดโทษ

มาตรา ๒๙ ผู้ใดกระทำการใดโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย เพื่อมิให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถใช้สิทธิเข้าชื่อเสนอออกกฎหมายหรือแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญหรือขัดขวางการดำเนินการเข้าชื่อเสนอออกกฎหมายหรือแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญหรือกระทำการใดให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อเสนอออกกฎหมายแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญโดยผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่มีเจตนาใช้สิทธิเข้าชื่อเสนอออกกฎหมายหรือแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ ต้องระหว่างโภยจำคุกตั้งแต่นึงปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถ้วนหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ  
ของร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

พ.ศ. ....

นายภูมิ มงคลลีป กับคณะ ผู้แทนการเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. .... ต่อสภาผู้แทนราษฎร และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. .... ตามมาตรา ๑๙๙ วรรคท้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

**๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ**

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่าหนึ่งในมีนคนมีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานรัฐสภาเพื่อให้รัฐสภาพิจารณาเรื่องพระราชบัญญัติตามที่กำหนดไว้ในหมวด ๓ และหมวด ๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่าห้าหมื่นคนมีสิทธิเข้าชื่อเสนออยู่ติดข้อแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญเพื่อให้รัฐสภาพิจารณาทั้งนี้เพื่อให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีสิทธิเสนอร่างพระราชบัญญัติหรือญัตติข้อแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญต่อรัฐสภาได้โดยตรง และมาตรา ๑๖๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้บัญญัติให้หลักเกณฑ์และวิธีการเข้าชื่อรวมทั้งการตรวจสอบรายชื่อให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ และมาตรา ๒๗๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้การเสนอแก้ไขรัฐธรรมนูญให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พร้อมให้สอดคล้องกับสภาพกรณีในปัจจุบันและอนาคต จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

**๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ....**

ร่างพระราชบัญญัตินี้บัญญัติถึงสาระสำคัญเกี่ยวกับการเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติให้เป็นไปตามมาตรา ๑๖๓ และการเข้าชื่อเพื่อเสนอญัตติให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๗๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งโดยสาระสำคัญได้บัญญัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการ และขั้นตอนการเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติ แล้วให้นำไปใช้กับการเข้าชื่อเสนอญัตติข้อแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญด้วยโดยอนุโลม ดังนี้

**๒.๑ วิธีการเข้าชื่อ**

(๑) กำหนดให้ผู้มีสิทธิเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติหรือญัตติข้อแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญจะต้องเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยในวันที่เข้าชื่อเสนอกฎหมายหรือเสนอญัตติข้อแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ

(๒) วิธีการเข้าชื่อเสนอกฎหมายหรือเสนอญัตติข้อแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญตามพระราชบัญญัตินี้ อาจกระทำได้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมกันเข้าชื่อเสนอกฎหมายกันเอง หรืออาจร่วงขอให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้ดำเนินการจัดให้มีการเข้าชื่อเสนอกฎหมายก็ได้ แล้วผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดร่วมลงชื่อโดยถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว ให้ถือว่าการเข้าชื่อนั้นมีผลสมบูรณ์และจะถอนการเข้าชื่อในภายหลังไม่ได้

(๓) ผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมกันเข้าชื่อเสนอคกกูหมายกันของครบจำนวนหนึ่งหมื่นคน มีสิทธิยื่นเรื่องเสนอต่อประธานรัฐสภา โดยมีเอกสารประกอบ ดังนี้ ร่างพระราชบัญญัติที่จะเสนอให้รัฐสภา พิจารณาและแบบแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับข้อที่อยู่ ลายมือชื่อของผู้เข้าชื่อเสนอคกกูหมายและผู้แทนการเสนอคกกูหมายตามที่ประธานรัฐสภากำหนด พร้อมทั้งเลขประจำตัวประชาชนของทุกคน

(๔) เมื่อประธานรัฐสภาได้รับเรื่องการเข้าชื่อเสนอคกกูหมาย ให้ประธานรัฐสภา จัดให้มีการตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวัน ถ้าประธานรัฐสภาเห็นว่า ถูกต้อง ให้ประธานรัฐสภาจัดให้มีการปิดประกาศรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอคกกูหมายไว้ ณ ตลาดกลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ สานักงานเขต ที่ทำการของคัดกรองบริหารส่วนตำบล ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน และเขตชุมชน หนาแน่น ห้างนี้ เฉพาะในเขตท้องที่ที่ผู้เข้าชื่อเสนอคกกูหมายผู้นั้น มีชื่อยื่นในทะเบียนบ้าน โดยมี ระยะเวลาสามสิบวัน ในกรณีที่ผู้ใดมีชื่อเป็นผู้เข้าชื่อเสนอคกกูหมายตามที่ปิดประกาศ โดยมีได้มีเจตนา ร่วมเข้าชื่อเสนอคกกูหมายด้วย ให้ผู้นั้นมีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านต่อประธานรัฐสภาหรือบุคคลที่ประธานรัฐสภาแต่งตั้ง เพื่อให้ขัดจ่อชื่อตนของจากบัญชีรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอคกกูหมายได้ภายในสามสิบวัน นับแต่วันสิ้นสุดวันปิดประกาศ หากพ้นกำหนดเวลาคัดค้านแล้ว ให้ถือว่ารายชื่อของผู้เข้าชื่อเสนอคกกูหมายดำเนินการให้รัฐสภาพิจารณาเรื่องพระราชบัญญัตินั้นต่อไป แต่ถ้ามีจำนวนไม่ครบหนึ่งหมื่นคน ให้ประธานรัฐสภาแจ้งให้ผู้แทนการเสนอคกกูหมายทราบเพื่อดำเนินการเข้าชื่อเพิ่มเติมจนครบจากประธานรัฐสภา ถ้าพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าว มิได้เสนอการเข้าชื่อเพิ่มเติมจนครบหนึ่งหมื่นคนให้ ประธานรัฐสภาสั่งจำหน่ายเรื่อง แต่ห้างนี้ไม่ตัดสิทธิในการยื่นเรื่องใหม่

(๕) การเข้าชื่อเสนอคกกูหมายโดยการจัดการของคณะกรรมการการเลือกตั้งนั้น ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีจำนวนตั้งแต่หนึ่งร้อยคนขึ้นไป ประสงค์จะขอให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็น ผู้ดำเนินการจัดให้มีการเข้าชื่อเสนอคกกูหมาย ให้ยื่นคำขอต่อประธานกรรมการการเลือกตั้งพร้อมทั้งร่าง พระราชบัญญัติที่จะเสนอให้รัฐสภาพิจารณา

(๖) เมื่อประธานกรรมการการเลือกตั้งได้รับคำขอให้ดำเนินการจัดส่งร่าง พระราชบัญญัติและเอกสารที่เกี่ยวข้องไปให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดหรือผู้ที่ คณะกรรมการการการเลือกตั้งในแต่ละจังหวัดมอบหมาย เพื่อให้ดำเนินการปิดประกาศให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในแต่ละจังหวัดทราบว่ามีการเสนอคกกูหมายในเรื่องใด และให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ประสงค์จะร่วมเข้าชื่อ เสนอคกกูหมายไปลงชื่อตามระยะเวลาและสถานที่ให้คณะกรรมการการการเลือกตั้งกำหนด ห้างนี้การกำหนด ระยะเวลาเข้าชื่อต้องไม่น้อยกว่าสามสิบวัน แต่ไม่เกินหกสิบวันนับจากวันประกาศ

(๗) เมื่อครบกำหนดระยะเวลาการเข้าชื่อเสนอคกกูหมาย ให้คณะกรรมการการ เลือกตั้งประจำจังหวัด หรือผู้ที่คณะกรรมการการการเลือกตั้งมอบหมายรวบรวมเอกสารที่มีการเข้าชื่อ เสนอคกกูหมาย ส่งให้คณะกรรมการการการเลือกตั้งเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและจัดทำบัญชีรายชื่อ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เข้าชื่อเสนอคกกูหมายทั้งหมด เพื่อนำส่งให้ประธานรัฐสภาพิจารณาในสามสิบวันนับจาก วันครบกำหนด

(๔) เมื่อประธานกรรมการการเลือกตั้งจัดส่งร่างพระราชบัญญัติและเอกสารที่เกี่ยวข้องพร้อมทั้งบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เข้าชื่อเสนอออกกฎหมายไปยังประธานรัฐสภา ถ้าประธานรัฐสภาเห็นว่าถูกต้องและมีผู้เข้าชื่อเสนอออกกฎหมายครบหนึ่งหมื่นคน ให้ประธานรัฐสภาพรับดำเนินการให้รัฐสภาพิจารณาเรื่องพระราชบัญญัตินั้นต่อไป และหากการเข้าชื่อเสนอออกกฎหมายโดยประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีจำนวนไม่ครบหนึ่งหมื่นคน ให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งรายงานให้ประธานรัฐสภาพทราบ เพื่อให้ประธานรัฐสภาพสั่งจ้างนำเรื่องแต่ทั้งนี้ไม่ตัดสิทธิในการเสนอเรื่องใหม่

#### ๒.๒ การจัดทำร่างพระราชบัญญัติ

(๑) การจัดทำร่างพระราชบัญญัติและการเข้าร่วมเป็นกรรมการอธิการ กฎหมายที่เสนอโดยประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเสนอให้รัฐสภาพิจารณาต้องจัดทำในรูปแบบร่างพระราชบัญญัติ ซึ่งต้องมีรายละเอียด ดังนี้ หลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ เหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ บันทึกสรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

(๒) การเสนอร่างพระราชบัญญัติโดยประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเพื่อให้รัฐสภาพิจารณา ต้องให้ผู้แทนของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นชี้แจงหลักการของร่างพระราชบัญญัติ โดยคณะกรรมการอธิการวิสามัญเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจะต้องประกอบด้วย ผู้แทนของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด

(๓) องค์กรที่สนับสนุนในการร่างพระราชบัญญัติ ในการยกร่างพระราชบัญญัติที่เสนอตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีสิทธิขอให้สำนักงานเลขานุการรัฐสภาพหรือคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายทำหน้าที่สนับสนุนการดำเนินการยกร่างกฎหมายคงประมาณผู้มีสิทธิเลือกตั้งก็ได้ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามระเบียบของประธานรัฐสภาพหรือระเบียบของคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย

(๔) ในการร่างพระราชบัญญัติที่เสนอตามพระราชบัญญัตินี้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีสิทธิได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณจากกองทุนพัฒนาการเมืองภาคพลเมือง ทั้งนี้ให้เป็นไปตามระเบียบของสภาพัฒนาการเมืองภาคพลเมือง

#### ๒.๓ การเสนอญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ

(๑) ผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมกันเข้าชื่อเสนอญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ ครบจำนวนห้าหมื่นคนมีสิทธิขึ้นเรื่องเสนอต่อประธานรัฐสภา การเข้าชื่อเสนอญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญให้นำความในส่วนการเข้าชื่อเสนอออกกฎหมายในส่วนการเข้าชื่อเสนอออกกฎหมายโดยผู้มีสิทธิเลือกตั้ง หรือการเข้าชื่อโดยการจัดการของคณะกรรมการการเลือกตั้งมาใช้บังคับโดยอนุโถม

(๒) ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงระบบของประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือเปลี่ยนแปลงรูปของรัฐจะเสนอมาได้

(๓) เมื่อประธานรัฐสภาพรับเรื่องการเข้าชื่อเสนอญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ หากพิจารณาแล้วว่าร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมและจำนวนผู้เข้าชื่อเสนอญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมถูกต้องครบถ้วน ให้ประธานรัฐสภาพดำเนินการให้รัฐสภาพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมต่อไป

๒.๔ บทกำหนดโทษ หากผู้ได้กระทำการใดโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย  
เพื่อมให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถใช้สิทธิเข้าชื่อเสนอภูมิภาคหรือแก้ไข  
เพิ่มเติมรัฐธรรมนูญหรือขัดขวางการดำเนินการเข้าชื่อเสนอภูมิภาคหรือแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญหรือ  
กระทำการใดให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อเสนอภูมิภาคแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญโดยผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่มี  
เจตนาใช้สิทธิเข้าชื่อเสนอภูมิภาค หรือแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญต้องระหว่างโทษจำคุกตั้งแต่นั่นเป็น  
ถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ